N° 31.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 16 APRIL.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 13den April.

De Parijsche dagbladen berigten dat de Minister van Oorlog, ter [illegible] het effective getalsterkte van het Fransche leger, [illegible] manschappen van de vijf oudste lig[illegible] naar Parijs te zenden. Dien ten gevolge zullen on[illegible] [illegible], van ieder regement een tijdelijk en [illegible] verlof ontvangen.

— De Keizerlijke Prins kan alleen staan. In alle plaatwinkels alhier is eene plaat verkrijgbaar met het onderschrift: *De eerste stap van den Keizerlijken Prins.* Men ziet daar de min van het kind geknield nevens de wieg, welke de stad Parijs den Keizerlijken Prins ten geschenke heeft gegeven; de Prins gaat toe op den Keizer en de Keizerin, welke zich tegenover hem bevinden, en de min strekt de handen uit om den eersten stap van den kleine te beschutten.

— Volgens een dagblad van Bern heeft de Zwitsersche Bondsraad zijn laatste woord in de zaak van Neufchâtel gezegd en wordt het doen van verdere inwilligingen den gezant dr. *Kern* niet toegestaan. De heer *Piaget* keert niet naar Parijs terug. Een ander blad wederspreekt het gerucht, dat Zwitserland eene schadeloosstelling van 600,000 francs zou hebben aangeboden, ofschoon men het denkbeeld eener schadeloosstelling niet ten eenemale verwerpt, maar zich ten sterkste tegen de erkenning van alle anti-republikeinsch regt van aanspraak en tegen elken invloed in dien geest verzet.

— Volgens berigten uit Turijn van 8 dezer is het Sardinische gouvernement niet voornemens eerstdaags 20,000 man troepen in een veldleger te Alessandria te vereenigen, zullende aldaar eerst later in het jaar en op eene minder groote schaal manoeuvres te velde tot oefening der troepen gehouden worden. Of dit eene verandering van besluit is, door de vertoogen van bevriende mogendheden te weeg gebragt, blijkt niet.

— De Hertog van Modena is ernstig ongesteld, en daar hij geenen erfgenaam heeft die hem kan opvolgen, meende de bevolking dat zij bij zijnen dood onder de heerschappij van Oostenrijk zou komen. Dit bragt de gemoederen in beweging, en de regering heeft noodig geacht in haar officieel dagblad aan de bevolking te herinneren, dat het hertogdom volgens de bestaande verdragen in allen gevalle een onafhankelijke staat zou blijven.

— In Katalonie heeft de militaire overheid weder strenge maatregelen tot handhaving der openbare orde moeten nemen. Den 31sten Maart jl. is er door den kapitein-generaal een bevelschrift uitgevaardigd, waarbij alle vereenigingen onder de fabrijkarbeiders, behalve die uitsluitend de verpleging van zieken ten doel hebben, ontbonden en verboden worden; zullende de overtreders van dit bevelschrift voor den krijgsraad gebragt en naar het standregt gestraft worden.

DUITSCHLAND.

[illegible], den 12den April.

Volgens een telegraphisch berigt uit Kopenhagen van den 10den dezer heeft de Koning toen het door de ministers ingediende verzoek om ontslag [illegible]. Zoo men de dagbladen van Kopenhagen gelooven mag zijn de redenen van de aftreding der ministers niet moeten gezocht worden in vertoogen van buitenlandsche mogendheden ter zake van de aangelegenheid der Hertogdommen, maar in botsingen tusschen den minister von *Scheel* en zijne ambtgenooten, welke reeds van de vorming van het ministerie dagteekenden en in de tegenwoordige omstandigheden tot eene uitbarsting zouden gekomen zijn.

— [illegible] van alle voorzorgmaatregelen op de grenzen, is de runderpest in de omstreken van Tilsit uitgebroken, en wel in oorden waar zij vroeger [illegible] geheerscht heeft. Het militair cordon op de grenzen wordt [illegible] versterkt.

— Te [illegible] te Leipzig is een werk over de geschiedenis van het huis Rothschild [illegible] verschenen, welks schrijver de stoute voorspelling waagt [illegible], als zij hare ondernemingen met gelijk overleg en [illegible] als tot hiertoe voortzet, binnen minder dan eene eeuw in het bezit [illegible] nagenoeg al het bare geld der wereld zijn zal.

Een schip van de Oostenrijksche oorlogsmarine, de *Novara*, zal eerlang eene reis rondom de wereld ter verrijking der wetenschappen ondernemen. Deze togt zal vier jaren duren, en voor het geval dat Oostenrijk intusschen in oorlog geraken mogt, zijn alle zeemogendheden in den naam van keizer *Frans Joseph* uitgenoodigd om de *Novara* onder alle omstandigheden als een onzijdig schip te beschouwen.

Het Deensche gouvernement heeft reeds aan die uitnoodiging beantwoord, en zijne ambtenaren in alle deelen der wereld gelast om dat vaartuig onder alle omstandigheden niet alleen als onzijdig te behandelen maar vriendschappelijk te ontvangen en zoo veel noodig en doenlijk ondersteuning aan hetzelve te verleenen.

— Het pauselijke gouvernement heeft een besluit tot bevordering der deelneming in de Romeinsche spoorweg-onderneming uitgevaardigd. Volgens een per telegraaph ontvangen berigt uit Rome van jl. Donderdag bepaalt het, dat de geestelijken van elken rang daarin de inkomsten, die hun eigen vermogen of hun ambt hun oplevert, mogen beleggen, dat kloosters en andere gestichten van dien aard insgelijks aandeelen in de Romeinsche spoorwegen nemen mogen; maar dat het aan geen hunner vrijstaat lijfrente-brieven of andere effecten van dien aard te verpanden om geld tot het aanschaffen van actien te bekomen.

— Oostenrijksche dagbladen deelen berigten uit de Vorstendommen mede, volgens welke de bevolking aldaar meer en meer in gisting gebragt wordt door politieke clubs, meerendeels bestaande uit lieden die vroeger wegens deelneming aan revolutionnaire woelingen van demokratischen aard het land hebben moeten verlaten, en zich er thans als voorstanders der unie op den voorgrond plaatsen. De ministeriele bladen van Parijs erkennen dat zich onder de bevolking der Donau-Vorstendommen eenige gisting vertoont, maar zij wijten ze aan de tegenstanders der vereeniging, welke aan het streven der unionisten een revolutionnair voorkomen zouden trachten te geven.

— De zucht voor de letteren en wetenschappen neemt in Rusland meer en meer toe. Terwijl Russische dichters zich met overzettingen der werken van *Horatius* en *Byron* bezig houden en verscheiden hoogleeraren zwaarwigtige werken over verschillende vakken van wetenschap het licht doen zien, hebben nu ook de studenten der Petersburger Hoogeschool verlof tot het uitgeven van een geleerd en letterkundig tijdschrift gevraagd en verkregen.

ENGELAND.

LONDEN, den 14den April.

De uitslag van nagenoeg alle verkiezingen in het Vereenigd Koningrijk is thans bekend, terwijl die der overige zich met tamelijke zekerheid voorspellen laat. Naar de berekening van de *Globe*, een orgaan van het kabinet, zal het nieuwe Lagerhuis uit 380 liberalen en 274 conservatieven bestaan, en zullen de eerstgemelden allen het ministerie Palmerston ondersteunen, met uitzondering welligt van hoogstens een twintigtal. Maar de overigen zullen, naar wij vertrouwen (zegt het genoemde blad) blijmoedig en van harte met lord *Palmerston* zamenwerken in het bevorderen van vrijzinnigen en praktischen vooruitgang binnen 's lands, en in het handhaven onzer eer en handelsvrijheid over de geheele wereld.

Het nieuwe Lagerhuis zal minstens 170 leden tellen, die niet in het ontbondene hebben gezeten; van het aantal der door hen vervangen leden behoorden drie vijfde gedeelten tot de oppositie en twee vijfde gedeelten tot de ministeriele partij.

Volgens de berekening van de *Times* van jl. Zaturdag, had de liberale partij toen 69 plaatsen in het Lagerhuis gewonnen en 27 andere verloren, zoodat zij ten slotte eene aanwinst van 42 stemmen behaald had, welke bij de stemmingen van het Huis een verschil ten haren voordeele van 84 stemmen uitmaakt.

— Zaturdag werden de leden van het Kabinet zeer onverwacht tot het houden van een Kabinetsraad bij lord *Palmerston* bijeengeroepen, die ongemeen lang duurde. Al de te Londen aanwezige Ministers namen daaraan deel. Het halfofficieel dagblad *Observer* zegt dat de bijeenkomst van het nieuwe Parlement tot den 7den Mei is uitgesteld, en dat de zitting van korten duur zal zijn, naardien alleen die zaken welke onmiddelijken spoed vorderen daarin zullen worden behandeld. Van regeringswege zullen eenige wetshervormingen van toepasselijkheid voorgeslagen, maar geene staatkundige hoofdverschilpunten behandeld worden.

— De Londensche dagbladen bevatten breedvoerige mededeelingen over het verslag van den heer *Lettreby*, geneeskundig inspecteur der City. Daarin wordt met regt geklaagd over het onberekenbaar getal geneesheeren voor de behandeling der behoeftigen. Zoo zegt hij, dat in de eerste drie maanden van dit jaar 3639 zieken door slechts elf geneesheeren zijn behandeld, zoodat men zich niet kon verwonderen, dat van opgenoemd

getal zieken 852 zijn bezweken. Daarenboven zijn de geringe woningen te sterk bewoond en te slecht geventileerd. Hij wijst verblijfplaatsen der behoeftigen aan, waar mannen, vrouwen en kinderen door elkander op den grond slapen; waar eene vrouw op den kalen vloer beviel, terwijl een doode naast haar lag; en vele andere akeligheden meer.

— Eene tentoonstelling van oude schilderijen welke men voornemens is te Manchester te houden, zal den 5 Mei worden geopend. Het doel is, het bijeenbrengen van al de meesterstukken die nu in de bijzondere kabinetten zijn verspreid. Het gebouw alwaar de tentoonstelling zal plaats hebben en hetwelk daartoe expresselijk is opgerigt, heeft 704 voet lengte en 200 voet breedte. Het zal een millioen gulden kosten en 40,000 personen kunnen bevatten.

— De landpost heeft te Triëst berigten aangebragt uit Britsch Indië, loopende tot 20 Maart jl. Te Bombay had men tijdingen uit Bushire van 25 Februarij ontvangen, waaruit bleek dat er aan weerszijden, bij het Engelsche en bij het Perzische leger, aanstalten gemaakt werden voor verdere krijgsbedrijven; het was toen te Bushire nog niet bekend, dat de te Parijs gevoerde vredesonderhandelingen den gewenschten uitslag gehad hebben.

Uit Indië zelf brengen de berigten geen ander nieuws van belang, dan dat er wederom in een regement van de inlandsche troepen in dienst der Oost-Indische Compagnie muiterij uitgebroken was, en ditmaal van meer bedenkelijken aard, zoodat eenige kavallerie en artillerie moest aanrukken om de weerspanningen tot orde te brengen.

Uit China zijn bij deze gelegenheid geene berigten ontvangen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 15den April.

Men verneemt, dat bij de hervatting van de werkzaamheden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, bepaald op 21 dezer, van regeringswege een ontwerp van wet zal worden aangeboden, tot vaststelling der begrooting voor het departement van binnenlandsche zaken over den jare 1857. Men weet dat in December jl. de begrooting door de Tweede Kamer werd afgekeurd, terwijl er later eene kredietwet voor den tijd van zes maanden werd vastgesteld. Nu zal de definitieve begrooting voor dit jaar worden aangeboden.

— De kommissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over het wets-ontwerp op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der Justitie, is met haar verslag gereed. Die kommissie bestaat uit de heeren: *Gevers Deynoot*, *Godefroi*, *Strens*, *Dullart* en *Sander*. Zij is dezer dagen te 'sHage vergaderd geweest. Men verwacht dus, dat dit verslag spoedig het licht zal zien.

In de volgende week zal ook het nader verslag van de kommissie der Kamer over het Indisch drukpers-reglement, opgemaakt en bekend worden.

— Het *Dagblad van 's Gravenhage* behelst het volgende:

»Sedert eenige dagen deelen buitenlandsche dagbladen berigten mede, welke in sommige onzer binnenlandsche bladen worden herhaald, betreffende hetgeen in den Ministerraad zou zijn behandeld, wie er bij Z. M. den Koning zou geroepen zijn om een nieuw Kabinet te formeren, ja, zelfs de voorwaarden, waarop porteseuilles zouden zijn aangeboden. Wel onderrigte personen verzekeren, dat al die berigten uit de lucht zijn gegrepen, en beklagen het, dat buitenlandsche bladen hun krediet op het spel zetten door het opdisschen van dergelijke onwaarheden aan hunne lezers. Zij die de zaken meer van nabij kennen weten zeer goed, dat al hetgeen in den laatsten tijd wordt medegedeeld nopens verschil van gevoelen en zelfs oneenigheden evenmin waar is, als dat er sprake zou zijn van aftreding van Ministers. Integendeel meent men te weten, dat, hetzij dadelijk bij de terugkomst der leden van de Tweede Kamer, hetzij spoedig daarna, hoogst belangrijke wetten zullen worden aangeboden, welke getuigen van de zamenwerking, die onverbroken tusschen de Hoofden der Departementen plaats vindt. Terwijl de commissiën van rapporteurs genoegzaam den geheelen tijd van het reces hebben noodig gehad om hunne verslagen uit te brengen, is de Regering in de onmogelijkheid, om voor de nieuwe bijeenkomst hare antwoorden in gereedheid te brengen. Dit doet nieuwe stremming in de geregelde afdoening der zaken en tevens tijdverlies voor de leden der Tweede Kamer vreezen.

— Uit 's Gravenhage schrijft men van den 14 April:

»HH. MM. de Koning en de Koningin, benevens HH. KK. HH. de Prins van Oranje, prins en prinses *Hendrik* en prins en prinses *Frederik*, hebben ll. zondag morgen in de Kloosterkerk aan de bediening van het Heilig Avondmaal deelgenomen, welke bediening werd vervuld door den hofkapellaan, den wel eerw. zeer gel. heer ds. *Ruttenschild*.

»Des avonds hebben HH. MM. de Koning en Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje in de Waalsche Kerk de godsdienstoefening (dankzegging) bijgewoond, onder het gehoor van den wel eerwaarden heer *Nast Trenité*, beroepen predikant te Utrecht, en gisteren morgen heeft Z. M. de Koning, vergezeld van Z. K. H. den Prins van Oranje, in die zelfde kerk de godsdienstoefening bijgewoond, onder het gehoor van den emeritus predikant *Bost*.

»De bediening van het Heilig Avondmaal, eergisteren in de Kloosterkerk alhier, was in menig opzigt indrukwekkend, daar Z. M. de Koning voor de eerste maal zijnen geliefden zoon naar de tafel des Heeren geleidde, omgeven door H. M. de Koningin en verdere leden der Koninklijke familie, vergezeld van H. D. aanzienlijk gevolg. De vorstelijke personen waren aangezeten met de andere leden der gemeente. Treffend en gevoelvol was de toespraak, die door den Weleerwaarden heer ds. *Ruttenschild* werd gehouden, en zigtbaar was ook de Koning bewogen, die, na den afloop dier bediening, het vaderlijk gevoel lucht gaf en zijnen zoon ten aanzien der gansche gemeente omhelsde en hem met aandoening en bij herhaling de hand drukte, hetgeen ook door de andere leden der Vorstelijke familie geschiedde. Wat in 's Konings hart omging laat zich niet beschrijven, maar het getuigde dat H. D. de innigste vreugde gevoelde over de bijzonderheid, die dezen dag de plegtige handeling kenschetste.

»Naar men verneemt heeft H. M. de Koningin, als een bewijs van erkentelijkheid en tot aandenken bij het afleggen der geloofsbelijdenis door Z. K. H. den Prins van Oranje, den hofkapellaan, den weleerw. zeer gel. heer *Ruttenschild*, vereerd met eene prachtige gouden snuifdoos, in wier midden Hoogstdeszelfs naamcijfer prijkt, omgeven met edelgesteenten.

»Z. M. de Koning zal zich woensdag den 22 dezer uit de residentie naar het Loo begeven.

»HH. MM. de Koning en Koningin, vergezeld van een talrijk gevolg, zijn heden ten 12 ure 33 min. uit de residentie naar Amsterdam vertrokken.

»Heden met den eersten spoortrein zijn reeds velen, behoorende tot het gevolg van Z. M. den Koning, uit de residentie naar Amsterdam vertrokken.'»

— De heer *Groen van Prinsterer* heeft thans een werk het licht doen zien *over het ontwerp van wet op het lager onderwijs*. Daarin wordt door den schrijver meer omslagtig ontwikkeld, 't geen reeds in het voorloopig rapport van de Tweede Kamer is gezegd, dat het ontwerp geenszins de goedkeuring der vrienden kan wegdragen. Schrijver zegt: dat het ontwerp is dezelfde wet 1°. in hoofdgedachte aan het vorig ontwerp gelijk; 2°. gewijzigd naar de voorschriften der Tweede Kamer in het Voorloopig Verslag van 1856; 3°. enkel voor de leus met het woord *christelijk* versierd; 4°. met voorspiegeling van subsidie aan bijzondere scholen, in een alinea dat, noch aangenomen, noch, zoo het aangenomen wierd, ten uitvoer kan gelegd worden.

— Men verneemt dat aan de staf-officieren, alsmede aan de commissarissen der verschillende administratiën van het koloniaal werfdepot te Harderwijk, als eene tegemoetkoming wegens buitengewone werkzaamheden, in de laatste dagen, gratificatiën, op last des Ministers zijn uitgereikt; terwijl ook aan de actieve onder-officieren eene geldelijke belooning is geschonken.

— De onlangs ter oefening bij de normaal-schietschool te 's Hage aangekomen officieren, onderofficieren en manschappen, van de verschillende regementen infanterie, uitmakende de 1ste serie, zullen tot den 30 Junij aanstaande tot dat einde aldaar verblijven, terwijl de 2de serie, naar men verneemt, bestemd is om van den 1 Julij tot den 30 September aanstaande in het kamp bij Zeist vereenigd te worden, om aldaar in het schieten geoefend te worden; gedurende welk laatstvermeld tijdvak mede in gezegde legerplaats weder te zamen zullen komen de tirailleur-kompagnien van dezelfde regementen infanterie, welke in het afgeloopen jaar te Zeist gekampeerd hebben.

— Uit 's Hage wordt aan de *Amsterdamsche Courant* gemeld, dat de ingenieur *Rose*, tot nu toe belast met het arrondissement Breda, naar eerstgenoemde stad bij de algemeene dienst verplaatst is, ten einde, naar men wil, de noodige opnemingen voor de ontworpen spoorwegen enz. te doen. In zijne plaats zou te Breda benoemd zijn de ingenieur *du Cellée Muller*, thans met verlof.

— Te Heespen, in het Land van Ravenstein, zijn door arbeiders op een stuk land bij het omspitten van den grond, op den afstand van nagenoeg een el van elkander, twee stukken zilver geld gevonden, bij *Verkade* in teekening gegeven als Hollandsche Leeuwendaalders; zij dragen het muntwerk van Utrecht en zijn ter gelegenheid der Unie in 1576 geslagen. *Verkade* geeft die als zeer zeldzaam op, de gevonden exemplaren zijn gaaf bewaard gebleven; men verliest zich in gissingen hoe die daar gekomen zijn, en aangezien zij niet bijeen lagen, zoo wordt vermoed, dat nog meer munten daar aanwezig zijn.

— Uit Wieringerwaard schrijft men als eene bijzonderheid, dat aldaar ter waag is gewogen een jongeling dier gemeente, *Jan Grin*, die de zwaarte heeft van 206 oude ponden, bij eene lengte van 5 voet 9½ duim, Alkmaarsche maat; deze jongeling is nog slechts 13½ jaar oud.

— Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. zaakgelastigde te Turijn, is door de Sardinische regering een prijs van 10,000 francs uitgeloofd voor de uitvinding van een vuurwapen, dat, voldoende aan de daarbij gevorderde voorwaarde, bepaaldelijk zal kunnen worden aangenomen ter bewapening van de infanterie van linie of Bersaglieri.

— Van den Helder wordt van den 10den April geschreven: Belangrijk is tegenwoordig de hoeveelheid visch te noemen die hier wordt gevangen en dagelijks wordt aangebragt. Vooral is dit het geval met de scholvangst. De overvloed dien visch is zoo groot, en de prijs [illegible], dat ook de minvermogenden zich [illegible] ruim schadeloos kunnen stellen voor het gemis aan vleesch. De schol wordt hier verkocht voor f 3.– en f 4.– het wigtje of 200 pd. Kabeljaauw en Schelvisch wordt mede overvloedig gevangen; en hoezeer altijd springlevend hier aangebragt, tot spotprijzen afgezet. Haring (elders panharing genaamd) wordt mede rijkelijk gevangen; deze is hier evenwel altijd betrekkelijk hooger in prijs, omdat die door de visscherlieden [illegible] met graagte voor aas wordt opgekocht. Zij verkiezen dien tot dat doel verre boven den haring in de Zuiderzee gevangen, welke laatste, uithoofde van magerheid, minder geschikt schijnt te zijn.

— Uit Meppel schrijft men van den 13den April: »Eene geachte hand stelt mij in staat u de navolgende opgaaf te doen toekomen, waaruit men den hier bestaanden grooten boterhandel kan opmerken, die zekerlijk van jaar tot jaar aanmerkelijk in belangrijkheid en uitbreiding toeneemt

dewijl er moeijelijk een tijd zal aan te wijzen zijn, waarin men zich ook in onze streken zoo algemeen en met kracht op de uitbreiding en verbetering van landbouw en veeteelt toelegde. Het is namelijk, dat hier in 1856 aangebragt en verkocht zijn 1,543,576 halve Ned. ponden boter; deze is gemiddeld verkocht voor 55 cts. 't halve Ned. pond, 't geen in genoemd tijdstip een kapitaal uitmaakt van ƒ 848,911,80.

— Den 11den April zijn van Rotterdam de eerste komkommers voor dit saisoen naar Londen verzonden. Voorheen was dit artikel in verschen staat voor Londen onbekend, doch heeft in den laatsten tijd de exportatie er van zulk eene belangrijkheid verkregen, dat het voor velen een bestaan oplevert en steeds meer en meer de aankweeking er van zich uitbreidt, aangemoedigd door de goede prijzen, die daarvoor bedongen worden.

— De besmettelijke longziekte gaat onafgebroken voort, hare verwoestingen onder den schoonen veestapel in Friesland aan te rigten. Van de 43 gemeenten in die provincie zijn op dit oogenblik slechts 8, — die, over 't geheel, weinig vee bezitten, — van de ziekte verschoond. De drie eerste maanden dezes jaars geven alweder een verlies van 3,655 runderen (waarvan 1,504 gestorven en 2,153 gedood zijn), of gemiddeld 281 per week.

— Vrijdag ll. zijn te Harlingen onder geleide van justitie-dienaars gepasseerd de gebroeders v. U., uit 's Gravenhage, die zich in der tijd zeer berucht hebben gemaakt door het op groote schaal uitoefenen der geldsnoeijerij, en deswege door het Provinciaal Geregtshof van Zuid-Holland tot 15 jaren tuchthuisstraf zijn veroordeeld. Het heeft Z. M. den Koning behaagd hun den nog te Leeuwarden te ondergaanen straftijd, 13 maanden, kwijt te schelden, onder voorwaarde, dat zij dien tijd buitenslands moeten doorbrengen. Naar er verhaald wordt, bezitten die lieden een vrij aanzienlijk vermogen, nog vermeerderd door het trekken uit de staats-loterij, gedurende hun confinement, van een grooten prijs, en hebben zij het voornemen, om, na orde op hunne zaken gesteld te hebben, naar Noord-Amerika te vertrekken.

— In de laatste dagen hebben hevige buijen en daaronder onweer zich hier en daar ontlast. Bij het onweer op Donderdag ll. is te Maarssen o. a. de bliksem in eene boerderij geslagen, gelukkig zonder ernstige schade te hebben aangerigt. Eergisteren avond heeft zich een hevige bui over de stad Amsterdam ontlast. Bij slagregen, en met zich telkens opvolgenden bliksem is het hemelvuur geslagen in een houtzaagmolen buiten de Raampoort, die in brand is geraakt en een prooi der vlammen is geworden.

— Het weder is in de laatste dagen zeer ongunstig; indien er echter geene koude meer komt, dan zal dit het te velde staande nog geen kwaad doen, van alle zijden ontvangt men trouwens goede berigten omtrent den stand der boom- en veldgewassen. Zoo schrijft men uit de Langstraat het volgende:

»Door het bijzonder goede voorjaarsweêr staat het koorn hier zoo uitmuntend als dit in jaren niet geweest is. Men zegt, dat het nooit schooner en voordeeliger is gezien, zoodat er vooruitzigt bestaat op eenen zeer overvloedigen oogst en op het meer en meer dalen der graanprijzen. Ook het oliezaad staat hier bij uitstek goed, terwijl almede de vruchtboomen vol knoppen staan en een overvloed van fruit beloven. De landman is dan ook vol van blijde verwachting.

Uit het Drentsche schrijft men evenzeer:

»Ouden lieden heugt zelden een voorjaar zoo vruchtbaar als het tegenwoordige; men verzekert, dat bijna alles in het groeijend rijk reeds zoo ver gevorderd is, als dit bij gewone tijden in de Meimaand is; aanschouwt men de uitgestrekte groenlanden in onze provincie, dan ziet men met welgevallen eene reeds goed voor den dag gekomen weide, die voor 't grazend vee genoegzaam oplevert; 't geen men dan ook reeds allerwegen daarin lustig ziet grazen, niet alleen jong vee, maar ook zelfs melkgevend. Ook wordt deze vruchtbaarheid in het te velde staande koren opgemerkt, dat in 't algemeen zeer goed staat en weinig te wenschen overlaat."

— Een brief uit Konstantinopel van den 29 ll. deelt het volgende mede nopens het in den avond van den 28 Maart ll. aldaar voorgevallene aan boord van het te Dordrecht te huis behoorende Nederlandsche galjootschip *Eensgezindheid*, kapt. *Nieuwswaag*. Dit vaartuig was des avonds ten negen ure van genoemden dag, met eene lading steenkolen voor Odessa, te Akir-Capou, buiten de punt van het Serail, geankerd. Eene sloep met zeven roovers kwam het schip op zijde, en deze bandieten klommen op het dek. Alleen een jongen had de wacht, die ... van een der roovers een duchtigen oorveeg kreeg, en schreeuwende de wijk nam in het vooronder. Op het geschreeuw van den jongen ijlde de kapitein, die in de kajuit met den stuurman het avondeten gebruikte, naar het dek. De zeven personen ziende, begaf hij zich terstond weder naar beneden om wapenen te halen. Een met een groot mes gewapende roover volgde hem, en toen de kapitein en de tweede stuurman terugkeerden, de eerste met een geweer en de tweede met een sabel gewapend, trad de roover de kajuit binnen. »Wat wilt gij," zeide de kapitein. »Geld, geld!" was het antwoord van den roover, wat de kapitein beantwoordde met een geweerschot, dat den booswicht doodelijk trof, doch den gewonde niet belette voorwaarts te gaan om hem te treffen. Toen bragt de tweede stuurman hem op het hoofd een sabelhouw, welke hem ter aarde deed storten. Desniettegenstaande wilde hij zich nog van zijn mes bedienen; de tweede stuurman bragt hem toen een tweede sabelhouw op de hand toe. Vier roovers bewaakten den ingang der kajuit van den kapitein; twee anderen bleven aan den ingang van het verblijf der matrozen, wat deze laatste echter niet belette zich ... in de kajuit van den kapitein wapenen te gaan halen. Aan den ingang der kajuit gekomen greep een worstelstrijd plaats tusschen de roovers en de ongewapende matrozen, in welken strijd de kok *Albertus Kuit* door messteken werd gewond, een in de regter zijde en de overige in de armen; de hofmeester *Bosman* en de matroos *Ghon* werden mede, hoewel ligt, in de armen gewond. Terwijl deze ongelijke strijd op het dek plaats greep, vuurde de kapitein op hen die aan den ingang der kajuit waren en luide het ligchaam van hunnen makker terugzonden. Twee van deze werden door den kapitein met kogels getroffen, de een doodelijk en de ander minder zwaar. Ziende dat hunne onderneming slecht uitviel, namen de roovers de wijk, hunne gewonden met zich voerende. In den strijd, welke in de kajuit plaats greep met den roover dien hij doodde, had de kapitein eene ligte wond aan de hand ontvangen. Heden morgen begaf de kapitein zich aan boord van het gestationeerde Turksche schip en gaf rapport van het gebeurde, waarna hij zijne gewonde manschappen geleidde naar een ander Nederlandsch schip, waar een geneesheer hen kwam verzorgen. De havenmeester, van het gebeurde onderrigt, begaf zich aan boord van de *Eensgezindheid* en deed dien bodem in de haven slepen door het kleine stoomvaartuig *Great Contest*; thans is de *Eensgezindheid* geankerd bij het bureau der in- en uitgaande regten, te Konstantinopel. Het lijk van den roover is heden naar wal gebragt. De moed van den dapperen kapitein *Nieuwswaag*, de onverschrokkenheid van den stuurman en van de geheele equipage verdienen den grootsten lof. De door hen geboden wederstand zal een nuttig voorbeeld zijn, en de boosdoeners zullen voortaan, alvorens een schip aan te vallen, bedenken dat zij, op geld uitgaande, den dood kunnen vinden.

— De *Staats-Courant* bevat het rapport van de commissie voor de internationale ruiling van voorwerpen van wetenschap en kunst, over het jaar 1856, aan den minister van binnenlandsche zaken, waarin een overzigt wordt gegeven van de ten behoeve van het buitenlandsche ruilingsfonds in den afgeloopen jaarkring ontvangen boeken, zijnde 180 nommers werken en verhandelingen in 390 exemplaren, te zamen 474 deelen.

Wanneer echter hiervan worden afgezonderd: 1. de boekwerken, die of regelregt, of door magtiging van het departement van binnenlandsche zaken ontvangen zijn, en 2. de dissertatien door de Leidsche sub-kommissie verstrekt, zouden er slechts 21 nommers van werken of verhandelingen overschieten, die door vaderlandsche instellingen en partikulieren, uit eigen beweging, geschonken zijn, en van deze zijn er 9 afkomstig van den direkteur van het rijks-museum van natuurlijke historie te Leiden.

Ten behoeve van ons Vaderland ontving de kommissie, in het afgeloopen jaar van den agent *Vattemare* twee bezendingen; de eene bestond in 125 nommers boekwerken, in 187 exemplaren, te zamen 196 deelen.

De tweede bezending bestond in voorwerpen van nat. historie, landbouw en nijverheid, afkomstig uit Mexiko, en was door dien staat bestemd voor de wereldtentoonstelling te Parijs, in 1855, en daarna den heer *Vattemare* ten geschenke aangeboden, als tegengeschenk voor de boekwerken, door hem naar Mexiko overgezonden. De kollektie, tot dusver vermoedelijk eenig in Europa, had drie hoofdafdeelingen: 1. eene verzameling van honderderlei produkten van landbouw en nijverheid, van etiketten en katalogus voorzien; 2. eene rijke verzameling Mexikaansche houtsoorten, in vierkante plankjes, tafelvormig ingevat, en evenzoo van etiketten en katalogus voorzien; en 3. omstreeks 50 stuks verschillende opgezette vogels; terwijl eene verzameling insekten, uit plaatsgebrek achtergehouden, eerlang zou worden nagezonden, waarvan de vogels (benevens de nog te wachten insekten) aan 's rijks museum voor nat. historie te Leiden; de houtsoorten aan de kon. akademie van wetenschappen te Amsterdam, en de voortbrengselen van nijverheid en landbouw (te zamen in ééne lade vereenigd) aan de vereeniging van Volksvlijt te Amsterdam is geschonken.

Ten slotte wordt geklaagd over 't gebrek aan medewerking, zoo bij vereenigingen als bij bijzondere personen, en gewezen zoo op 't nut, ter meerdere bekendwording onzer letterkunde in den vreemde, als voor ons vaderland in het ontvangen van werken die bij de bekendheid van vreemde talen onder het wetenschappelijk gedeelte onzer bevolking, dadelijk bruikbaar zijn.

De Provinciale Commissie van onderwijs in Noordbrabant zal hare gewone Voorjaarsvergadering openen op Dingsdag den ... 1857, des avonds om 7 ure in de bovenzaal ten huize van de Wed. ... *Landshut*, — Hinthamerstraat ... 's Hertogenbosch; zullende ... 's morgens om negen ure, beginnen met het afnemen der examina's met uitzondering der Schoolhouderessen, die zich tot dat einde op Donderdag den 23sten 's morgens om negen ure aldaar behooren aan te melden.

Alleenlijk diegenen kunnen worden toegelaten, die zich ten minste acht dagen te voren bij den Schoolopziener van het district hebben aangemeld met overlegging van geboorte-acten en voldoende bewijzen van zedelijk gedrag en inwoning, gedurende het geheele laatste jaar, te rekenen van den dag van het af te leggen examen, zonder welke zij niet mogen worden toegelaten.

De Commissie oordeelt het niet ondienstig aan alle belanghebbenden kenbaar te maken, dat de Minister van Binnenlandsche Zaken ... Zijne Majesteit den Koning, heeft verklaard, dat iemand welke wenscht zich te doen examineren, zich daartoe moet vervoegen in de provincie waar hij werkelijk woont en wanneer deze tijd van inwoning minder dan een jaar is, behoort hij dispensatie aan den Koning te verzoeken.

Sloeswijk, den ...

De Secretaris der Commissie van Onderwijs in Noordbrabant,
H. E. VERSCHOOR.

Sedert het laatstopgegevene werd bij ons voor de ongelukkige Weduwe *Rijken* te Bergen-op-Zoom in dank ontvangen: van *W.* *f* 1.—, van *B.* *f* 3.—, van een Vriendenkring *f* 2.— en van *N. N.* *f* 5.—.

De geheele ontvangst bedraagt nu *f* 57.19.

Bij voortduring zij genoemde Weduwe met hare vijf doofstomme kinderen der liefdadigheid aanbevolen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 14 April.

TARWE, flaauw: 127 ℔ Jarige bonte Poolsche *f* 360; 129 ℔ N. Rijn *f* 335; 125 ℔ N. Gelders. *f* 330.

ROGGE *f* 4 à *f* 5 lager: 120 ℔ N. Pruiss. *f* 220; 118 ℔ Petersb. *f* 210; 118 ℔ dito *f* 205 aan de Zaan; 121 ℔ O. Pommersch *f* 205; 140 ℔ N. Ind. *f* 180.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT, in een doen: 118 ℔ Nijkerker *f* 250.

KOOLZAAD: deze maand ½ P. vl.; Najaar 1 P. v. hooger; op 9 v. Olie, [illegible] April 89½ P.; [illegible] Oct. en Nov. 70½ P. v.

LIJNZAAD in eene vaste stemming, 108, 109 ℔ Bombay *f* 410.

RAAPOLIE hooger betaald, op 6/w. *f* 52¾; vlieg. *f* 51½ à ¼; 1 Mei *f* 50; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 45½ à ¼.

LIJNOLIE vast, op 6/w. *f* 41½, vlieg. *f* 40½; 1 Mei *f* 40¼; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 41.

HENNEBOLIE op 6/w. *f* 49¾; vlieg. *f* 48¼.

RAAPKOEKEN, per 1040 stuks *f* 80 à *f* 85.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks *f* 11 à *f* 15.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA

VAN DEN 14 APRIL 1857.

Het Mudde Tarwe		11,20.
Het dito dito Rogge Oude	0,00	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe	6,00	6,00.
Het dito dito Boekweit Oude	0,00	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	0,00	6,65.
[illegible]	0,94	0,96.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	[illegible]	2,00.
Het 1000 Eiken Telhout		3,60.
Het 1000 Doof Hout		2,60.
De kar Spaanders		[illegible]
[illegible] Struiken		3,50.
[illegible]		3,00.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (14 *April*) waren de fondsen genoteerd: Ned. 2½ pCt. 63¾, [illegible]; 3 pCt. 76½, ⅝; 4 pCt. 95¾, [illegible]; Synd. [illegible] pCt. 91; Handelm. 141, 146; Belgie 2½ pCt. 53; Rusland 5 pCt. [illegible] dito 1828—29 102¼; 4 pCt. 1840, 86; Id. bij Stiegl. 84⅝, [illegible] pCt. 1849—54 94½, ⅝; [illegible] 1855 90¾, ⅞; Spanje 1¼ pCt. 24¾, [illegible]; 3 pCt. Buitenl. 41⅝; 3 pCt. Binnenl. 38¼, ⅜; Portugezen te Londen 3 pCt. 45⅛, ¼; Oostenr. Metall. 76, ¼; Zilver Nat. 5 pCt. 77¾, 78; [illegible] 5 pCt. 1849—54 86⅝, ⅞, ½; 2½ pCt. 39⅞, ½.

Advertentiën.

Ieder die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de Erven Wed. J. VAN DIJCK, vervoege zich voor of uiterlijk op den [illegible] April eerstkomende ten huize der genoemde Erven op de Ginnekebrug.

Tevens wordt bij deze hartelijken en welgemeenden dank toegebragt aan alle Vrienden en Begunstigers, voor de vriendschap en het vertrouwen welke de overledene en hare kinderen zoo vele jaren hebben mogen genieten.

BREDA, 15 April 1857.

Uit naam der Kinderen,
P. en H. VAN DIJCK.
P. VAN DER POL,
Executeur.

NB. Er zijn nog voorhanden eenige soorten goede Witte Wijn, beste fijne Likeuren en buitenlandsch Gedisteleerd, welke alle tegen lage prijzen worden uitverkocht.

Bij akte, te *Breda* den 14den April 1857 verleden voor den Notaris Mr. DE ROY, is de Vennootschap, op den 29sten September 1855 voor gemelden Notaris aangegaan tusschen ROMBERTUS JACOBUS TURPIA en JOHANNES CORNELIS ERNST DE MANDT, Fabriekanten in Tafel-Goederen, Haardoek, enz. te *Breda*, door genoemde Vennooten vernietigd, gerekend van af Primo Maart 1857, van welk tijdstip de zaak voor privé rekening van ROMBERTUS JACOBUS TURPIA, onder dezelfde firma van TURPIA en COMPAGNIE, zal worden voortgezet, zijnde deze met de liquidatie belast.

ZOMER-MODES.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat zij van *Brussel* alhier zijn aangekomen met de meest elegante en nieuwste ZOMER-MODES, welke ter bezigtiging zullen worden gesteld op *Vrijdag* den 17den dezer. Beleefdelijk nemen zij de vrijheid de Dames uit te noodigen hun alsdan met een bezoek te willen vereeren.

Met de meeste hoogachting hebben zij de eer te zijn,

UEd. Dw. Dienaressen,
Gezusters MOONEN,
St.-Janstraat, N° 499.

BREDA,
15 April 1857.

Men verlangt zoodra mogelijk in Huur:

Een HUIS met TUIN, bevattende vijf à zes Kamers, Keuken, Kelder en verdere gemakken. — Adres, met opgaaf van huurprijs en stand, onder de Letter K, bij de Uitgevers dezer.

Men vraagt in Huur, voor een Klein Gezin,

een net betimmerd HUIS, bestaande in 2 Beneden- en 2 Bovenkamers, benevens Keuken en Tuin, gelegen binnen deze *Stad*, *Ginneken* of *Princenhage*. Reflecterende adresseren zich, met *franco* Brieven, met opgaaf en omschrijving van het perceel en huurprijs, onder Lett. B, bij de Uitgevers dezer Courant.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN TIMMERHOUT,

OP 3 MAANDEN CREDIET,

op *Vrijdag den 17 April 1857*, des voormiddags ten 10 ure, op het *Kasteelplein*, bij de *Katerstraat*, bestaande in:

GREENEN-, VUREN- en DENNEN DEELEN en RIBBEN, VLOT-, SLIJP- en SNEEDEELEN, SCHROTEN en LATTEN, eenig EIKEN- en WAGENSCHOTHOUT, enz.

2 Uren vóór de Verkooping aldaar te zien.

Schipper D. D. SMITS, te Rotterdam, leed aan Rheumatismus en bevond zich in eenen beklagenswaardigen toestand; hij kon zich naauwelijks voort bewegen. Een *Goldberger's* KETTING heeft hem in korten tijd zoo goed genezen, dat hij »naar den Haag heen en terug kon kuijeren."

De Heer HENDRIK OOMENS, te Oude Tonge, bij Rotterdam, is door een *Goldbergersche* KETTING van hevige Rheumatische Pijnen genezen.

De Heer J. A. VAN DAM, Opticus te Dordrecht, van verschillende Chronische Rheumatische Kwalen.

Jufvrouw C. HEPP, Schildersteeg te Rotterdam, van zware Rheumatische Pijnen door alle Leden.

De Heer C. A. BEIJER, te Rotterdam, van zware Rheumatische Pijnen in den Rug.

Eene Dame, te Rotterdam, die 14 jaren aan aangezigtspijn leed, waarvan Doctor noch Chirurgijn haar heeft kunnen bevrijden is, volgens de Hn. *Klinger en Comp.* door een *Goldberger's* KETTING in zeer korten tijd genezen.

Een Heer te Schiedam, volgens d. Hr. *E. van Rast*, van langdurige, herhaalde Hoofdpijnen waaraan hij jaren lang gesukkeld heeft.

Aan Goldberger's Kettingen

danken velen hier te lande hunne genezing van rheumatische ziekten, hoofdpijn, doofheid, hartkloppingen, verlamming, toevallen, duizelingen, pijn in de lenden, gewrichtspijn, knubbeljicht, aangezigtspijn, kiespijn, kramp in de borst en in de kuiten, oorpijn, zwellingen, enz.

De vele attesten, die ons toegezonden zijn, kunnen belangstellenden in Goldberger's Brochure vinden, waarin ook gebruiksaanwijzing, doktorale attesten en goedkeuringen, verschillende wetenschappelijke verhandelingen over de werking dezer Kettingen, enz., te lezen zijn. Deze Brochure wordt gratis afgegeven in het VERKOOPHUIS en de bekende Dépôts.

GOLDBERGER'S KETTINGEN kosten *f* 1.80, 2.70, *f* 3.60, 5.40.

OORMAGNETEN *f* 1.80 het paar.

GALV. ELECTR. RINGEN *f* 1.20 en *f* 1.80 het stuk.

ELECTRO-GALVANISCHE INDUCTIE-TOESTELLEN

VOOR GENEES- EN NATUURKUNDIG GEBRUIK.

Men kan er ook allerlei onderhoudende experimenten mede maken, kagchelplaat, tang en pook electriseren, water electriseren om er dan een stuk geld [illegible] netisch maken, enz. Deze technische beschrijving en aanwijzing van aanwending voor geneeskundige doeleinden, vindt men in een Boekje, dat bij ieder Kistje afgegeven wordt.

Amsterdam, Verkoophuis.	Helmond, A. H. Martin.
Breda, Wede. Wiercx Folla.	's Hertogenbosch, F. L. Welsch.
» J. C. Kannemans v. Dashorst.	» H. Scheefhals v. d. Henden.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Rozendaal, T. X. Kruger.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Donnolf.
Boxmeer, G. Mullen.	Waalwijk, F. v. d. Klokken.
Eindhoven, A. Begnin.	Tholen, T. J. Matthews.
Gemert, H. A. v. d. Willigen.	Zevenaar, J. S. Reynders.

En in de bekende Dépôts in alle andere Steden.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.